

KVALITETSDEKLARATION

Yrkeshögskolan - studerande och examinerade

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Eftergymnasial yrkesutbildning

Produktkod

UF0701

Referenstid

2023

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	9
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att visa antal studerande och examinerade inom yrkeshögskolan. Statistiken ska användas för att visa utvecklingen över tid och skillnader mellan redovisningsgrupper såsom kön, utbildningsinriktningar och län.

Statistiken används främst som underlag för planering, uppföljning och utvärdering av yrkeshögskolan. Därutöver används statistiken som urvalsram för undersökningar och för uppdatering av Utbildningsregistret.

Statistiken används även för rapportering på internationell nivå till Unesco, OECD och EU:s statistikbyrå Eurostat.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken är främst regering och riksdag, myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), branschorganisationer samt utbildningsanordnare.

I det följande beskrivs respektive användares informationsbehov och användningsområdet för statistiken.

- *MYH* behöver redovisad statistik för sitt arbete med statistisk årsrapport och för annan uppföljning som ligger inom ramen för MYH:s uppdrag. Statistiken hjälper MYH analysera och följa studerande och examinerade samt sysselsättning efter studier. För MYH är det också viktigt med tillgång till mikrodata för egna statistiska bearbetningar.
- *Regering och riksdag* använder i första hand redovisade uppgifter indirekt via MYH:s statistiska årsrapport. För utredningar om yrkeshögskolan är det viktigt med tillgång till mikrodata för att veta exempelvis genomströmningar och arbetsmarknad.
- *Arbetslivet* (branschorganisationer, fackföreningar, arbetsgivare, regioner) är den mest centrala intressenten av utbildningsformen då utbildningsformen syftar till kompetensförsörjning i form av examinerade med efterfrågade kvalifikationer. Därför är arbetslivet intresserat av att följa utvecklingen för studerande och examinerade inom olika utbildningsområden och även för detaljerade inriktningar.
- *Utbildningsanordnare och intresseorganisationer* vill kunna följa utvecklingen i olika utbildningsområden och de vill kunna jämföra sina utbildningar med andra anordnares utbildningar inom vissa inriktningar.

- *Andra myndigheter* som CSN och UKÄ samt *forskare* kan vilja följa upp studerande och studiemedelsanvändning respektive jämföra olika utbildningsformer.
- SCB använder redovisad statistik och mikrodata för bland annat Utbildningsregistret, Jämställdhetsportalen, Trender och Prognoser samt internationell rapportering samt för egna fördjupade analyser.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken redovisar målstorheter som:

- Antalet antagna som påbörjat ett yrkeshögskoleprogram eller en kurs. Dessa redovisas exempelvis efter ålder, kön, län och födelseland.
- Antalet studerande. Dessa redovisas exempelvis efter utbildningsområde och län.
- Antalet examinerade från yrkeshögskoleutbildning. Dessa redovisas exempelvis efter utbildningsområde och län.
- Examensgrad. Detta redovisas exempelvis efter utbildningsområde.

Utbildningarna inom yrkeshögskolan är oftast mellan ett och tre år långa program och kombinerar teoretiska studier med en stark arbetslivsanknytning. Uppgifter om studerande i kurser (korta utbildningar) ingår från referensår 2020 i statistiken. Kurserna ska svara mot ett behov av fördjupad, breddad eller förnyad kompetens i arbetslivet och får vara upp till ett halvår långa.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen består av samtliga individer som antingen deltar i yrkeshögskoleutbildning eller fått examen från utbildning inom yrkeshögskolan. Målpopulationen är samtliga individer som antingen deltar i yrkeshögskoleutbildning eller fått examen från utbildning inom yrkeshögskolan 2023 respektive 2022.

Det finns två målpopulationer. Den första målpopulationen utgörs av studerande som deltagit i pågående utbildningsomgångar vid yrkeshögskolan under året 2023.

Den andra målpopulationen utgörs av de studerande som examinerats från utbildningsomgångar som avslutats under 2022.

Personer med sekretesskydd ingår inte i målpopulationen: För studerande respektive examinerade utgör dessa personer 0,1 procent.

Observationsobjekten överensstämmer medmålobjekten då de är av samma objektstyp, dvs. individer.

1.2.2 Variabler

Målvariablerna är följande:

Antagna som påbörjat studier	Alla som är eller har varit studerande, inklusive de som tillkommit under utbildningens gång och som har hoppat av utbildningen.
------------------------------	--

Studerande	Aktiva studerande på utbildningsomgångar som pågått minst en dag under avsedd period. En studerande är aktiv om personen funnits med på minst en förteckning över studerande under en avsedd period. I samband med publiceringen i november 2023 infördes så kallade faktiskt studerande som ersätter studerande. Förändringen har genomförts bakåt i tiden till och med referensår 2018. Faktiskt studerande innebär att studerande som är aktiva studerande enligt rekvisitionsförteckningar inte är faktiska studerande om de har hoppat av sina studier innan avsedd redovisningsperiod eller om de av andra skäl inte deltagit alls under avsedd period.
Examinerade	Alla som examinerats från utbildningsomgångar som avslutats under avsedd period.
Examensgrad	Andel examinerade i procent av antagna som bedrivit studier vid utbildningar som ger examen.

Målvariablerna överensstämmer väl med intressevariablerna då statistikens användare inte har uttryckt intresse för andra variabler än de som nämns ovan. Observationsvariablerna överensstämmer med målvariablerna.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som redovisas är antals- och andelsuppgifter.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas uppdelat på följande redovisningsvariabler:

- kön
- åldersgrupper
- födelseland
- studietakt
- studieform
- längd
- examenstyp
- den studerandes utbildningsnivå före yrkeshögskolan
- den studerandes gymnasiebakgrund
- utbildningens utbildningsinriktning
- region.

1.2.5 Referenstider

Referensåret är 2023 för studerande och 2022 för examinerade.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över studerande och examinerade i yrkeshögskoleutbildning grundas på en totalundersökning och något skattningsförfarande baserat på urvalsdesign har således inte använts. Det finns anledning att anta att de uppgifter som redovisas håller hög kvalitet då de ursprungligen kommer från yrkeshögskolornas administrativa register och rapporteras till Myndigheten

för yrkeshögskolan enligt myndighetens behov. Yrkeshögskolan regleras i lag (2009:128)¹ och förordning (2009:130)². Därutöver finns föreskrifter som MYH tagit fram gällande utbildningar. En föreskrift (2016:8)³ reglerar vilken studiedokumentation anordnare ska lämna till MYH.

Baserat på ovanstående så skattar statistikvärden sina målstorheter väl.

Statistiken redovisas varken med konfidensintervall eller med bedömningsintervall.

2.2 Osäkerhetskällor

Eftersom statistiken är en totalundersökning och bygger på administrativa uppgifter anses osäkerhetskällorna generellt sett vara små. För inresta studenter finns en marginellt större osäkerhet, läs mer om det i avsnitt 2.2.5 *Bearbetning*.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen utgörs av alla de utbildningsomgångar som pågick under 2023 samt avslutades 2022. Som ram har Myndigheten för yrkeshögskolans (MYH) uppgifter över utbildningsomgångar samt tillhörande uppgift om utbildningsanordnare använts.

Det finns två rampopulationer. Den första rampopulationen utgörs av studerande som deltagit i pågående utbildningsomgångar vid yrkeshögskolan under året 2023.

Den andra rampopulationen utgörs av de studerande som examinerats från utbildningsomgångar som avslutats under 2022.

En viss eftersläpning i rapporteringen till MYH förekommer vilket innebär undertäckning. För examinerade vid en omgång som avslutats under 2022 beräknas drygt 100 examinerade tillkomma efter publicering hösten 2023. Det motsvarar cirka en procent. För antagna som påbörjat studier på yrkeshögskolan, exklusive kurser, under 2023 förväntas cirka 300 individer tillkomma på grund av inbrott under utbildningens gång, vilket utgör knappt en procent. Justerade studerandelistor medför en mycket liten ökning av antalet studerande (0,1 procent).

För studerande innan 2018 kan det finnas en övertäckning om den studerande finns med på endast en rekvisitionsperiod under året och den perioden stäcker sig över två kalenderår. För faktiskt studerande som används från referensår 2018 finns en liten övertäckning om cirka 0,2 procent för åren 2018 till 2020.

¹ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2009128-om-yrkeshogskolan_sfs-2009-128

² https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-2009130-om-yrkeshogskolan_sfs-2009-130

³ [Lag och rätt - Myndigheten för yrkeshögskolan \(myh.se\)](https://www.myh.se/Lag-och-ratt-Myndigheten-for-yrkeshogskolan)

För kurser är undertäckningen 0,6 procent (referensår 2022).

Eftersläpning av inkomna uppgifter medför att uppgifter för yrkeshögskolans program uppdateras bakåt i tiden vid publicering i november, dvs. vid publicering av uppgifter avseende 2023 kommer även uppgifter avseende 2022 att uppdateras. Även vid publiceringen i mars 2024 kommer uppgifter att uppdateras bak till och med referensår 2021.

Övriga täckningsbrister kan uppkomma genom felrapportering till MYH, exempelvis om en person rapporteras på fel utbildningsomgång. Det kan även förekomma att studerande rapporteras med samma namn, men med olika personnummer på en omgång. Dessa täckningsbrister bedöms inte påverka statistiken nämnvärt.

2.2.3 Mätning

De administrativa uppgifterna som används för statistiken håller hög kvalitet då det finns krav på inrapporterade uppgifter från anordnare till MYH.

Mätfel som kan förekomma är om felaktiga personnummer innebär att fel ålder härleds. Referensår 2023 fanns cirka 300 individer med felaktiga personnummer. Det motsvarar 0,3 procent av alla individer i YH-registret. Av de felaktiga personnumren eller personnummer med annat format kunde cirka hälften rättas till svenska folkbokförda personnummer. För resterande har ålder kunnat härledas med hjälp av kännedom om personnummerformatets konstruktion. Detta bedöms inte påverka statistikens tillförlitlighet negativt.

2.2.4 Bortfall

Objektsbortfall kan uppstå om en studerande inte rapporteras till MYH eller om uppgifter är av dålig kvalitet, till exempel felaktiga personnummer.

Samtliga utbildningsomgångar som pågick under 2023 ingår i undersökningen. En anordnare är skyldig att skicka in studerandeförteckningar regelbundet till MYH för att rekvirera statsbidrag varför bedömningen är att inget bortfall finns för utbildningarna.

Partiellt bortfall kan förekomma för bakgrundsvariabler ifall matchningen mot Registret över totalbefolkningen (RTB) eller Utbildningsregistret inte ger någon träff. Det kan bero på att personen inte finns med i RTB eller att efterfrågade uppgifter saknas. Till exempel saknade 0,7 procent av de studerande 2021 uppgift om tidigare utbildningsnivå.

På grund av brister i kvaliteten i uppgifter för personer med skyddad identitet inkluderas inte uppgifterna i statistiken. De med skyddad identitet utgör cirka 0,1 procent. Baserat på detta bedöms inte bortfallet påverka statistiken nämnvärt.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

Granskning sker i form av personnummerrättning. Rättning av personnummer kan även föranledas av kontroll av ålder. Rättning av personnummer är en viktig del av produktionsprocessen eftersom variablerna

ålder och kön härleds från personnumret. Även många resultat bygger på sambearbetningar med andra register inom SCB. Det finns ett system för rättning av personnummer där RTB används i sökandet efter ett korrekt personnummer tillsammans med övrig information för personen som namn.

Även vissa rimlighetskontroller utförs, till exempel att skillnader mot tidigare år inte är för stora utan att förklaringar finns. Hanteringen av uppgifter innebär i datasystemen att en individ kan knytas till endast en och samma utbildningsomgång, dvs. inga dubletter tillåts. Vid behov tas återkontakt med MYH som levererar uppgifter till SCB.

Vid bearbetning mot andra register finns en ökad osäkerhet för studerande inresta från Norden eller andra länder då många inte skaffar ett svenskt personnummer. Inresande från Norden eller andra länder är dock en förhållandevis liten grupp. Av individerna i YH-registret 2023 hade 0,2 procent annat personnummerformat än svenskt format och som inte kunde rättas.

Sammantaget finns inga kända bearbetningsfel.

2.2.6 Modellantaganden

Uppgift om personnummerformat används för ca 90 individer för att härleda trolig uppgift om utländsk bakgrund, i den mån uppgifter inte gått att ta fram via svenskt personnummer och matchning mot andra register. Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Från MYH får SCB uppgift om den studerandes personnummerformat. Är formatet danskt, finskt, isländskt eller norskt används den informationen för att skatta till exempel utländsk bakgrund i de fall uppgift inte kan erhållas via bearbetning mot andra register. En genomgång av rättade personnummer 2022 visade att 9 av 10 individer har överensstämmelse med personnummerformat och födelseland och att 98 procent hade utländsk bakgrund.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas. I mars redovisas uppgifter för studerande för 2023 medan uppgifter om examinerade 2023 redovisas i november.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken framställs så snart inrapporterade uppgifter till MYH är tillräckligt kompletta och ingående delregister hos SCB är klara. Det innebär en framställningstid på cirka fyra månader för studerande och elva månader för examinerade.

3.2 Frekvens

Statistiken samlas in och redovisas vid olika tillfällen under referensåret. Uppgifter som används för skattningar av målstorheterna antal antagna och antal studerande samlas in i februari och redovisas i mars. Uppgifter som används för skattningar av målstorheterna antal examinerade och examensgrad samlas in i oktober och redovisas i november.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistik över studerande och examinerade vid yrkeshögskolan publiceras på SCB:s webbplats: dels på produktsidan www.scb.se/UF0701, dels i statistikdatabasen. Kurser särredovisas på produktsidan och ingår inte i SSD.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

SCB kan tillhandahålla mikrodata för statistik- eller forskningsändamål. SCB kan tillhandahålla ytterligare statistik, till exempel för andra redovisningsgrupper, på uppdragsbasis.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i SCB:s statistikdatabas och tabeller i Excelformat. Uppgifter för 2021 och tidigare år presenteras även på MYH:s webbplats www.myh.se/Statistik/Yrkehogskoleutbildningar/.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning (StaF)*. Statistikens kvalitet beskrivs i föreliggande dokument. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation om mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats www.scb.se/UF0701, under rubriken Dokumentation.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Möjligheten att göra jämförelser över tid är god då insamlingen, exklusive kurser, har genomfört på samma sätt sedan 2005. År 2009 infördes Yrkeshögskoleutbildning (YH) och föregångaren Kvalificerad Yrkesutbildning (KY) började fasas ut.

YH och KY liknar varandra till stor del förutom ett par skillnader. En skillnad var att alla utbildningar inom KY ledde till examen, medan inom YH är det inget krav att utbildningarna leder till examen. En annan skillnad var att det inom KY var striktare krav på att utbildningen skulle innehålla lärande i arbete (LIA).

Vid jämförelser av examensgraden över tid är det viktigt att ta hänsyn till fördelningen av studerande mellan de olika utbildningsområdena. Exempelvis utbildningsområdet Data/It har alltid haft en mycket lägre examensgrad än det största området Ekonomi, administration och försäljning. Andelen studerande som läser exempelvis Data/It har varierat och detta försämrar jämförbarheten i examensgrad över tid. Hänsyn måste tas till utbildningsutbudets sammansättning över tid.

Från och med referensår 2020 kommer regionala uppgifter att utgå från individen. Tidigare har en regional uppgift varit knuten till en anordnare

medan studerande vid en utbildning i verkligheten kunde finnas på olika orter.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Möjligheten att göra jämförelse mellan grupper är god.

Sedan 2012 finns en lokal utvidgning av SCB:s officiella klassificering av utbildningar (SUN-inriktningar), som togs fram av MYH. Den mest detaljerade nivån i SCB:s indelning är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). MYH behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har MYH skapat en egen utvidgning av SUN fyra positioner till SUN fem positioner genom att lägga till en bokstav som femte position (SUN5-inriktning).

I samband med införandet av SUN5 under 2012 skedde också en kvalitetshöjning av kodningen för SUN4-inriktningar. Under 2014 gjordes en omfattande genomgång av SUN-kodningen som medförde stora kvalitetsförbättringar för både SUN4-inriktningar och SUN5-inriktningar. Den omfattande genomgången av kodningen har medfört att en del utbildningar även bytt utbildningsområde över tid även om de flesta byten skett inom samma utbildningsområde. Samtliga utbildningsomgångar inom YH har kodats med SUN5-inriktning och för KY har utbildningsomgångar med slutår 2012–2013 kodats efter SUN5-inriktning, i vissa fall även tidigare slutår.

Samtliga utbildningsinriktningar kodades om av MYH vid övergång till SUN 2020 år 2020. Införandet av SUN 2020 innebar även en översyn och förbättring av tidigare kodning.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Samanvändbarheten med motsvarande statistik på MYH:s webbplats är god. MYH använder de officiella uppgifterna för sin publicering.

Statistiken är en källa för SCB:s Utbildningsregister och uppgifter om studerande används för Befolkningens studiedeltagande. Det finns också goda möjligheter att sambearbeta med andra register.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i den numeriska överensstämmelsen mellan olika statistikvärden.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen om den officiella statistiken ([2001:100](#)) samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8§ offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Registret omfattas av Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2019:63. Det slutgiltiga observationsregistret bevaras på SCB i 40 år innan överlämnande till Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller inte för denna statistik eftersom undersökningen bygger på administrativa data från MYH och sambearbetningar av redan befintliga register inom SCB.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen berörs inte av någon EU-reglering.

F Historik

År 2018 blev SCB ansvarig för officiell statistik för statistikområdet *Eftergymnasial yrkesutbildning*. SCB framställer statistisk avseende 2018 för första gången *samtidigt* som statistik från tidigare år tas fram för studerande och examinerade. Statistik finns från år 2005 för studerande och från 2007 för examinerade.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Evalena Andersson
E-post	evalena.andersson@scb.se
Telefon	010-479 61 50